Ankenævnet for Forsikring

920/13

Den 5. juli 2013 blev i sag nr. 83.878:

xxxx xxxxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxxx

mod

AP Pension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede er omfattet af en firmapensionsordning med dækning ved tab af erhvervsevne i AP Pension. Han klager over, at selskabet har afvist at udbetale invalidepension i anledning af hans deltidssygemelding fra den 18/10 2010.

Selskabet har afvist at udbetale invalidepension med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er varigt nedsat med mindst halvdelen i ethvert erhverv på grund af sygdom eller ulykke. Selskabet har desuden gjort gældende, at erhvervsevnenedsættelsen er indtrådt før forsikringstidens begyndelse den 1/8 2008, hvorfor der ikke er dækning i henhold til skadevirkningsprincippet.

Klageren har også forsikring med dækning ved tab af erhvervsevne i Nordea Pension og har tillige indgivet klage over dette selskab. Denne klage behandles af nævnet under sagsnummer 83.877.

Klageren er født i 1970. Han er bankuddannet.

Af klageskemaet, der er underskrevet af klageren den 18/1 2013, fremgår bl.a.:

> "1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.

2. 83.878

Følgerne fra en hjernebetændelse i marts 2008 fik mig i oktober 2010 til at gå helt ned med flaget, og jeg blev igen sygemeldt og arbejdede efterfølgende deltid og blev tilknyttet rehabiliteringscenter i ... Via mit arbejde blev der i marts 2011 søgt om udbetaling fra min invalidepension hos AP Pension. I juli 2011 foreligger den endelige neuropsykologiske vurdering fra Regionshospitalet ..., som beskriver følgerne efter sygdommen. I samarbejde mellem neuropsykologen og rehabiliteringscenter blev jeg over 9 mdr. hjulpet og vurderet til max at kunne klare en halv arbejdsdag med en effektivitet på 14,5 timer ugentligt. Uden i øvrigt at blive arbejdsprøvet i andre stillinger, hvilket blev frarådet af både neuropsykolog og rehabiliteringscenter, da man mente det ville forværre min situation, så blev jeg visiteret til fleksjob i min daværende stilling. AP pension afslår udbetaling i september 2011, da man ikke vurderer min erhvervsevne nedsat til max 50%. Dette afslag fastholdes i marts 2012.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

Da jeg bliver sygemeldt d. 18.10 2010 og kun kan arbejde halv tid, mener jeg bestemmelserne i forsikringsbetingelserne er opfyldt og udbetaling af invalidepensionen bør ske efter karensperiodens ophør. Da mine følger efter sygdommen er blivende også efter den neuropsykologiske vurdering pr. 20.07.2011, mener jeg, at AP Pension skal fortsætte udbetalingen frem til dækningsperiodens udløb iht. forsikringsbetingelserne."

Heroverfor har selskabet i brev af 7/2 2013 til nævnet bl.a. anført:

"**AP Pensions holdning**

...

AP Pension fastholder, at klager er blevet behandlet i overensstemmelse med aftalegrundlaget, idet der er meddelt afslag på udbetaling ved invaliditet med henvisning til, at klager ikke med tilstrækkelig sikkerhed har dokumenteret, at hans erhvervsevne er *varigt* nedsat med *mindst ½* i *ethvert erhverv* som følge af egen *sygdom eller ulykke.*

Dertil kommer, at den eventuelle erhvervsevnenedsættelse, som hjernebetændelsen har medført, er indtrådt forud for forsikringstiden. Der er ikke dokumentation for forværring af helbredstilstanden siden april 2008, hvor klager er afsluttet lægeligt, og AP Pension finder således, at erhvervsevnenedsættelsen er indtrådt *før forsikringstiden,* hvorfor der ikke er dækning i henhold til skadesvirkningsprincippet.

I forbindelse med afgørelsen har selskabet lagt vægt på,

- At der med klagers tilstand *ikke* er tale om en lidelse, der erfaringsmæssigt nedsætter erhvervsevnen med ½ eller derunder i *ethvert erhverv, og*
- At klager er afsluttet i lægeligt regi i april 2008, og
- At undersøgelsesresultaterne fra neuropsykolog kontinuerligt er relativt gode, og i vidt omfang viser upåfaldende forhold,
- At det i dokumentationen fremgår, at de koncentrationsmæssige udfordringer til en vis grad skyldes udfordringer i klagers privatliv, der virker afledende.
- At klager arbejder 18½ time om ugen, og at arbejdstiden er tilpasset hans familiære situation, herunder at han hver anden uge er alene med 4 børn.
- At klager er afsluttet i lægeligt regi i april 2008,
- At der ikke er dokumentation for, at klagers helbredstilstand har ændret sig siden april 2008, og således at klagers erhvervsevne ikke er nedsat i forsikringstiden.
- At klagers tilstand er stationær, og har været det siden før klagers optagelse i AP Pension

Begrundelse
Klager er gennem sin ansættelse optaget i en ordning i AP Pension d. 1. august 2008. Ordningen indeholder invalidepension ved ½ invaliditet samt præmiefritagelse. Det var en betingelse for at få dækning ved invaliditet, at klager var fuldstændig arbejdsdygtig ved optagelsen, idet medarbejdere, der ikke er fuldstændig arbejdsdygtige ikke kan få forsikringsdækning ved invaliditet i henhold til pensionsaftalen med arbejdsgiver.

Klager blev sygemeldt d. 5. marts 2008. Den 5. maj 2008 genoptog han arbejdet delvist men med fuld løn, og var således deltidssygemeldt indtil d. 22. september 2008, hvor han blev raskmeldt. Herefter er klager på ny delvist sygemeldt d. 18. oktober 2010 og har siden arbejdet 18½ timer ugentligt.

Klager ansøgte ved ansøgning af 29. marts 2011 **(Bilag ...)** om udbetaling af invalidepension og bidragsfritagelse, idet han angav at lide af hjernebetændelse med symptomerne *'træthed, mindre energi, dårligere hukommelse, mindre overblik'.* Af ansøgningen fremgår at lidelsen er debuteret i marts 2008, og at der ikke er andre sygdomme, der har haft indflydelse på den nuværende tilstand.

I forbindelse med sagen har AP Pension indhentet lægelige oplysninger og på baggrund heraf givet afslag på udbetaling af invalidepension.
...
Helbredsoplysninger
...
Klager ses at være afsluttet i lægeligt regi i april 2008, men har efterfølgende haft løbende konsultationer hos en neuropsykolog. På baggrund af den foreliggende dokumentation finder AP Pension ikke, at der er grundlag for udbetaling ved midlertidig invaliditet, idet tilstanden ikke synes at have ændret sig siden klager er afsluttet i lægeligt regi i april 2008. Klager skal således vurderes i henhold til kriteriet for varig invaliditet og i forhold til erhvervsevnen i ethvert erhverv.

Der er ikke i de neuropsykologiske undersøgelsesresultater dokumentation for en forværring af klagers helbredsmæssige tilstand siden sygdommens indtræden i marts 2008. Derimod omtales forhold i klagers privatliv, der afleder opmærksomheden og nedsætter koncentration. Der er hermed ikke tale om helbredsmæssige forhold, og disse forhold indgår derfor ikke i vurderingen.

Klager var i en længere periode fra d. 22. september 2008 til deltidssygemeldingen i efteråret 2010 i stand til at arbejde fuld tid. Der foreligger ingen dokumentation for forværring af den helbredsmæssige tilstand i forbindelse med deltidssygemeldingen i 2010, idet der i den foreliggende dokumentation (**Bilag ...**) alene er henvist til, at der er forhold i klagers privatliv, der forstyrrer. Det er endvidere nævnt at klager i den mellemliggende periode er blevet skilt (ægtefællen er fraflyttet 1. februar 2009), og at han har parrets 4 børn hver anden uge.

Af den kommunale journal fremgår d. 9. september 2010 (**Bilag ...**, s. 7): '[Klageren] *(...) møder til samtale d. 9.9.2010. Han har ønsket rådgivning og vejledning omkring støttemuligheder.*
[Klageren] er efter sin sygdom blevet skilt. Der er 4 børn mellem 8 og 12 år i ægteskabet. [Klageren] bor stadig i huset, der måske skal sælges. [Klageren] er ansat hos ... som inkassomand. Han er utrolig glad for sit arbejde, og ***hans arbejdsindsats ligger langt ud over det normale. Han er ikke nervøs for en fyring.***
[...]

Dette møde er kommet i stand efter et møde i neuroteamet, hvor det blev klarlagt, at der er behov for støtte omkring familien. Der er taget hånd omkring familie og børn.
[...]
Revalidering ser han ikke som en mulighed, da ***det ikke er arbejdet "der driller""****.*

Klager har oplyst, at han blev tilkendt fleksjob fra 1. oktober 2011, hvor der blev etableret en fleksjobstilling i klagers hidtidige stilling med en arbejdstid på 18,5 timer ugentligt. Som det fremgår var klager forud for tilkendelse af fleksjob deltidssygemeldt med en arbejdstid på 18,5 timer pr. uge, som han forsøgte at øge til 23, 5 timer ugentlig. Der er ikke foretaget arbejdsprøvning eller andre afklarende foranstaltninger i forhold til arbejdsevnen i hverken eget eller andre erhverv.

Klager har ved e-mail af 29. februar 2012 meddelt selskabet, at han sammen med sine øvrige kolleger er blevet opsagt, og at han herefter modtager fleksydelse, ligesom han skal finde et nyt fleksjob. Han er således ikke afskediget på grund af sygdom.

AP Pension er ikke bundet af en kommunal afgørelse om fleksjob, herunder timetal og tilskudsgrad, og tilkender invalidepension efter det erhvervsevnekriterium, der fremgår af forsikringsbetingelserne. Dette erhvervsevnekriterium adskiller sig væsentligt fra det offentlige arbejdsevnekriterium, idet der først og fremmest er tale om et rent helbredsmæssigt kriterium, og såfremt dette er opfyldt, skal også det økonomiske kriterium være opfyldt.

Ved afgørelse om førtidspension inddrager kommunen 12 kriterier, herunder sociale forhold, arbejdsrelevante ønsker, sociale forhold og familieforhold m.v., *som det ses i denne sag.* Sådanne forhold kan ikke inddrages ved vurdering af erhvervsevnen i henhold til forsikringsbetingelserne.

Konklusion
AP Pension har på det foreliggende grundlag ikke fundet det sandsynliggjort med tilstrækkelig sikkerhed, at klagers generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen af den fulde erhvervsevne i ethvert erhverv. AP Pension fastholder derfor afslaget på invalidepension samt præmiefritagelse ved ½ invaliditet.

Dertil kommer, at den erhvervsevnenedsættelse, som hjernebetændelsen har medført, er indtrådt forud for forsikringstiden. Der er ikke dokumentation for forværring siden april 2008, hvor klager er afsluttet lægeligt, og AP Pension finder således, at erhvervsevnenedsættelsen er indtrådt *før forsikringstiden,* hvorfor der ikke er dækning i henhold til skadesvirkningsprincippet."

Nævnet har fået forelagt de bilag, parterne har fremlagt, herunder diverse lægelige og kommunale sagsakter. Nogle af disse oplysninger gengives her:

I erklæring udfærdiget på baggrund af neuropsykologisk undersøgelse foretaget den 20/7 2011 hedder det bl.a.:

"**KONKLUSION**
Det drejer sig om en 41-årig mand, som er henvist til undersøgelse med henblik på aktuelle funktionsniveau.

5. 83.878

Klienten blev indlagt på ... Sygehus i marts 2008 med hjernehindebetændelse. Var rimeligt fungerende kognitivt, men udtrættes i en hverdag. I efterforløbet problemer, hvor han har prøvet at gøre for mange ting i en hverdag og lunten blev klart kortere og medførte skilsmisse. Aktuelt har han de 4 børn hver anden uge. Det fungerer bedst, når han arbejder omkring halvtids. Der er på den måde plads til børnene, motion og få hverdagen til at fungere og arbejdet til at fungere. Han får nemt hovedpine. Udtrættes og i en periode, hvor han var oppe på 23½ time om ugen gik han massivt nedsat og fungerede ikke særligt godt i sin hverdag og havde ikke overblik over tingene og lunten blev klart kortere. Havde klart nedsat initiativ, gjorde ikke mange ting af sig selv. Når han lander omkring halvtid har han overskud til tingene og får det til at fungere.

Ved de kognitive prøver ses der upåfaldende tænkning og abstraktion, men der skal være ro og god tid til det. Der ses indlæring på højt niveau, men mangler lige det sidste. Er afledelig i forhold til larm, støj og uro. Ved normal tid usikker hukommelse. Ved meget ro og meget god tid upåfaldende hukommelse. Komplekst visuelt overblik let nedsat ved normal tid og rimeligt ved ro og god tid. Konstruktionelle spatiale færdigheder er upåfaldende, men igen ro og god tid. Simpelt visuomotorisk tempo upåfaldende. Komplekst visuomotorisk tempo egentlig også, men her afhængig af at der er ro omkring ham. Ved koncentration ses der meget svingende præstation, hvor han starter meget højt og herefter gradvist falder til under normalområdet. Har dog en meget lille fejlprocent. Ved undersøgelsens afslutning er klienten massivt udtrættet og har tiltagende hovedpine.

Som jeg ser ham kognitivt rimeligt fungerende, men ikke over så lang tid ad gangen og er nemt afledelig. Kan ikke larm, støj og uro. Kræver således en tilpasset hverdag.

Jeg finder det formålsløst at afprøve klienten i andet arbejde, da han er velfungerende i det, som han har og man er interesseret i at have ham. Herudover mener jeg som ergoterapeuten ved kommunen, at han allerede er i et 'afskærmet' job og at det vil kræve rigtig, rigtig meget at skulle afprøve ham inden for noget andet. Her vil dette forværre hans tilstand og nedsætte hans funktionsniveau og det er helt klart både i forhold til arbejde, motion, børn og alt mulig andet i hverdagen. At skulle forholde sig til noget nyt vil være enormt svært for ham. Han vil helt klart fungere bedst, hvor han er."

Af kommunens ressourceprofil fremgår bl.a.:

"**Samlet vurdering**
...
Dato:
KLADDE 06/09/11

Beskrivelse

[Klageren] er 41-årig mand, der lever adskilt fra ægtefællen. Der er 4 børn i alderen 8 - 12 år i ægteskabet. [Klageren] bebor fortsat det fælles hus, som forsøges solgt. [Klageren] har samkvem med børnene.

[Klageren] er bankuddannet. Han har tidligere været ansat i en sparekasse og været chef i et inkassofirma i ... Han er en ambitiøs og ihærdig mand med en meget stor arbejdsidentitet.
Han har, inden han fik hjernebetændelse i 2008, arbejdet mange timer udover 37 timer ugl.

I marts 2008 blev [klageren] akut indlagt med hjernebetændelse. Han startede arbejdet forholdsvis hurtigt og mener selv, at han nok startede for tidligt. Han var - og er stadig - ansat

som inkassomedarbejder hos ... Fra arbejdsgivers side har der været gjort meget for at tage hensyn og indrette hverdagen for ham. Tidligere bestod arbejdet både i lette og tunge sager samt i telefonpasning. P.g.a. sin uddannelse og erfaring, var [klageren] den, der blev spurgt til råds i forbindelse med regler og rettigheder, hvilket gav en del afbrydelse og uro. [Klageren] er imidlertid ikke længere i stand til at klare dette pres. Hans arbejdstid er blevet sat ned til 18½ time ugl., og der er blevet taget skånehensyn; Han har fået sin arbejdsplads i mere rolige omgivelser. Han har behov for pauser, da han nemt udtrættes og mister koncentrationen. Han har behov for at komme ud fra arbejdspladsen og gå en tur. Der har været forsøgt at øge arbejdstiden til 23 ½ time, men det magtede han ikke.

Der resterer således fortsat en arbejdsevne, der kan anvendes på arbejdsmarkedet. Fra neuropsykolog ... og ergoterapeut ... Rehabiliteringscentrets side er det vurderet, at det vil være formålsløst at afklare [klageren] arbejdsmæssigt inden for andet arbejdsområde, idet han er velfungerende i det arbejde, han har. At afklare ham i andet arbejde vil forværre hans tilstand og nedsætte funktionsniveauet.

Hvis der kan bevilges et fleksjob, vil ... være interesseret i at ansætte [klageren] i et fleksjob.
[Klageren] har været delvist sygemeldt siden 18.10.2010. Han har hele tiden ønsket at øge arbejdstiden til fuld tid, men det er ikke lykkedes.

Lægekonsulent ... vurderer følgende:
Klienten har tidligere stort set været rask, indtil i marts 2008 hvor han indlægges med hjernebetændelse. Han har fortsat følgetilstande herefter i form af kognitive problemer og øget trætbarhed. Han har humørsvingninger og har en kort lunte. Han stresses let og når han presses for meget mister han overblikket og lunten bliver klart kortere. Tilstanden er nu, 2 år efter sygdommens start, stationær og der er ikke yderligere behandlingsmuligheder. Klientens kognitive problemer og træthed kan tvangsfrit forklares som følgerne efter hjernebetændelse. Han har klart store problemer i hverdagen. Klientens hovedproblem er af kognitiv art, og især da han udtrættes meget let, skønner jeg ikke at han vil kunne præstere en bedre arbejdsindsats i andre jobfunktioner end dem han har. Der tages i forvejen vidtgående hensyn til hans arbejdsfunktion.

Vurdering iht. § 70A:
...
[Klagerens] arbejdsevne vurderes ud fra de lægelige oplysninger og ud fra beskrivelsen fra [klagerens] arbejdsplads ... at være væsentligt og varigt nedsat til under halvdelen, hvorfor der indstilles til bevilling af fleksjob i.h.t. Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats §2 nr. 7 og samme lovs §§ 70 og 71."

Ifølge de kommunale sagsakter - og som i øvrigt også anført af selskabet - fik klageren herefter bevilget fleksjob med ansættelse på sin hidtidige arbejdsplads 18,5 timer om ugen fra den 1/10 2011.

Efter det oplyste giver forsikringen ret til dækning ved et erhvervsevnetab på mindst halvdelen. Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**3.2. Invaliditet (AP Pension)**

7. 83.878

§ 32. Definition af invaliditet/erhvervsevnenedsættelse

Fællesregler for midlertidig erhvervsevnenedsættelse og varig erhvervsevnenedsættelse

Dækning ved invaliditet
Det fremgår af forsikredes pensionsoversigt, om forsikrede har ret til udbetaling ved 1/2 eller 2/3 erhvervsevnenedsættelse.
...
Midlertidig erhvervsevnenedsættelse
Ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse forstås, at forsikrede er ude af stand til at passe sit nuværende arbejde som følge af sygdom/ulykke.

Dækningsberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter AP Pensions skøn - pga. sygdom eller ulykke ikke længere skønnes at være i stand til ved egen arbejdsindsats at oppebære en indtægt, der er mere end 1/3 henholdsvis 1/2 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Udbetaling ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse kan tidligst ske efter karensperiodens udløb, jf. § 35, stk. 1.

Udbetaling ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse kan ske i begyndelsen af perioden med nedsat erhvervsevne og for en begrænset periode.

Når AP Pension har vurderet, at forsikrede varigt har mistet den generelle erhvervsevne, ophører forsikredes ret til udbetaling ved midlertidig erhvervsevnenedsættelse.

Udbetaling efter reglerne om midlertidig erhvervsevnenedsættelse ophører senest efter 24 måneder.

I de to første år efter ophør af udbetaling efter reglerne om midlertidig erhvervsevnenedsættelse kan der ikke på ny ske udbetaling efter disse regler ved et sygdomsforløb, som direkte eller indirekte har sammenhæng med det sygdomsforløb, der tidligere er sket udbetaling på baggrund af.

Indskrænkninger i dækningsomfanget fremgår af § 9.

Varig erhvervsevnenedsættelse
Fortsætter forsikrede med at være sygemeldt, og har forsikredes sygdomstilstand stabiliseret sig i et sådant omfang, at forsikredes fremtidige erhvervsevne kan vurderes, foretages en vurdering af, om forsikredes generelle erhvervsevne varigt er nedsat med 2/3 eller 1/2.

Ved generel erhvervsevne forstås evnen til at arbejde som almindelig fuldtidsbeskæftiget ikke blot i forsikredes nuværende eller tidligere erhverv, men i alle erhverv.

Vurderingen af forsikredes generelle erhvervsevnenedsættelse foretages under alle omstændigheder senest, når forsikrede har været midlertidig uarbejdsdygtig i 24 måneder. AP Pension kan dog for et begrænset tidsrum en eller flere gange udskyde vurderingen af den varige erhvervsevnenedsættelse. Så længe udskydelsen varer, fortsætter udbetalingen efter reglerne om midlertidig erhvervsevnenedsættelse.
...

8. 83.878

Forsikredes generelle erhvervsevne anses for varigt at være nedsat i dækningsberettiget grad, når forsikrede - efter AP Pensions skøn - ikke længere er i stand til at oppebære en indtægt på mere end 1/3 henholdsvis 1/2 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.

Forsikredes eventuelle tilkendelse af offentlig førtidspension medfører ikke, at der er ret til udbetaling af forsikringsydelsen, da tilkendelseskriterierne for offentlig førtidspension er forskellige fra forsikringsbetingelserne. Det samme gælder for visitation til fleksjob og andre beskæftigelsesordninger med offentlige ydelser og tilskud."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet ikke grundlag for at kritisere, at selskabet - henset til det forudgående forløb - er overgået til vurdering af den generelle erhvervsevne i forbindelse med deltidssygemeldingen i oktober 2010.

Efter en samlet bedømmelse af parternes oplysninger samt indholdet af de fremlagte lægelige og kommunale sagsakter finder nævnet det ikke godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen i forsikringsbetingelsernes forstand. På det foreliggende grundlag kan nævnet allerede derfor ikke kritisere, at selskabet som sket har afvist at yde forsikringsdækning. Det, som klageren i øvrigt har anført, findes ikke at kunne føre til et andet resultat.

9. 83.878

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels